

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Ločitev na Koroškem.

Zadnjič sem na tem mestu objavil članek, ki se je pečal s koroškimi razmerami, in urednik ga je sprejel, čeprav sem mislil, da bo imel nekatere pomisleke. Odkrito tudi povem, da nisem niti v sanjah pričakoval, da bo vzbudil količkaj pozornosti, to pa zavoljo tega ne, ker sem jaz slovenski žurnalista po poklicu, te sorte ljudje pa od nekdanj nimajo sreče, da bi se kdo zanje in za njihove proizvode preveč zanimal. Zato pa se zdaj tudi nič ne sramujem priznati, da sem nekoliko sam s seboj zadovoljen, kar mi pa ne bo nobeden zameril, če pomisli, kako smo slovenski časnikarji katerekoli stranke in svetovnega naziranja sicer skromni in brez najmanjših osebnih aspiracij . . .

„Ločitev na Koroškem“ je torej vzbudila vsaj pri mojih kolegih, ki sede po najrazličnejših uredništvih, nekaj zanimanja. „Slovenski Narod“ jo je omenil in komentiral v posebnem članku, „Narodni Dnevnik“ je o njej že več notic napisal, „Mir“ pa jo je celo neizpremenjeno na uvodnem mestu natisnil. Najbrž se je tudi „Edinost“ z njo bavila, pa nekaj časa sem je ne berem. In ker je vsak list „Ločitev“ po svoje tolmačil, mi ne preostane nič drugega, kakor da kratko odgovorim in svoja izvajanja branim ter zavrnem napačne sklepe, ki so se na tej podlagi postavili.

Najprej „Mir.“ Glasilo koroških Slovencev z mojimi izvajanjimi popolnoma soglaša, kar pomeni zame dejstvo neprecenljive vrednosti, zakaj — jaz govorim tako tu kakor sploh le za svojo osebo — moje misli so merile v prvi vrsti v Celovec. Naj se mi ta odkritost, ki zanjo prevzemam sam odgovornost, ne zameri. Zdelo se mi je do današnjega dne, da je bila smer narodne politike na Koroškem, odkar je preminul veliki Einspieler, obrnjena preveč na zunanjo stran političnega efekta, in se je časih osredotočevala preveč izključno le v agitaciji ob času volitev ter zgolj na narodne momente jezikovnega značaja. Jaz sem prepričan, da takozvani štajercijanci na Koroškem ni ustvaril samo pritisk od strani Nemcev, ampak vsaj deloma tudi napake, ki so prihajale naravnost iz našega tabora; tako je prvotno pomanjkanje gospodarskega dela od naše strani brez dvoma ne malokrat gnala našega kmeta k nasprotnikom, pa tudi v kulturnem oziru nismo vseskozi brez vsake

krivde. Naglašali smo izpočetka narodni moment, ne da bi ga bili zadosti naslonili na versko in socialno ter etično izobraževanje; tako se je zbiralo okoli nas precej elementov, ki so nam bili v jedru tuji, držali so pa z nami le zavoljo nacionalne devize. To velja prav posebno za Koroško. Če potem tak človek, ki se nam je le priklopil, ni pa bil z nami ves spojen, ni videl takoj uspehov na političnem polju, jo je ubral k nasprotnikom. Če bi se bili slovenski liberalci recimo že pred desetimi leti na Koroškem utaborili, bi bila morebiti polovica vseh, ki se danes prištevajo k nemškutarjem, v slovenski liberalni stranki. S tem nočem reči nič drugega, kakor to, da je škoda, da se ni na Koroškem od naše strani začelo z izrazito protiliberalno politiko v kulturnem in gospodarskem oziru že veliko prej, rečem pa tudi to, da mora vsakega Slovenca iz dna srca veseliti, da jo je Koroška zdaj ubrala odločno po poti, ki jo gre cela Vseslovenska ljudska stranka. Pa še več: Ravno koroški Slovenci se mi zde v lastnem interesu poklicani, da program V. L. S. in pa program naših izobraževalnih in gospodarskih organizacij do najvišjega ekstreme razvijejo, tako v verskem kakor v socialno-gospodarskem oziru! Na ta način se bodo lahko popravile vse napake, ki so se v tridesetih letih storile. Zato pa je potrebno, kar sem v svojem prvem članku najbolj naglašal: poznati in uvaževati nasprotnika, pa delati v zavesti, da se na Koroškem ne da samo veliko ali celo vse popraviti, ampak veliko ali vse tudi pokvariti, ako se tako slovenske koroške liberalce kakor ponemčene Slovence omalovažuje. Dejstvo je, da so slovenski liberalci in štajercijanci naravni zavezniki, in jaz za svojo osebo — kar zopet naglašam — jim tega ne zamerim, ker sem uverjen, da je štajercijanstvo le prehodni pojav in da se bo slovenstvu asimiliralo. Zato pa moram nasproti „Miru“, ki sicer v vsem z menoj soglaša, ne veruje pa, da bi se štajercijanstvo prelevilo v slovenstvo, ponovno naglašati tole: Štajercijanstvo se bo v doglednem času polagoma in skoro neopazno izpremenilo v liberalno slovenstvo, ne pa narobe, kakor „Mir“ misli. Večvredni element se ne more stopiti v manjvrednemu.

Zdaj pa liberalci. Prav nič me ni iznenadilo, da so liberalni žurnalisti moj koroški članek le izrabili, saj to je žal največja napaka slovenskega časopisja, da nad stvarmi, ki se dajo za moment v strankarski prid izkoristiti, pozablja na trajnavažne. Jaz

pa mislim, da liberalci s tem niso nič pridobili. Kaj jim pa koristi, če smo opozorili javnost, da je njihovo delo na Koroškem v zvezi z nemškutarstvom jako opasno? Bilo bi veliko boljše zanje, če bi bili mi liberalce v Korotanu ignorirali in ne di bili spoznali pravega namena njihovega poštarnimstva s štajercijanstvom, zakaj potem bi lahko delali nemoteno in neopazeno dalje. Povem naravnost, da me je k mojim koroškim premišljevanjem najbolj nagibalo dejstvo, da je postal prevaljski nemškutar Pristov ustanovnik Cirilmetodove podružnice, kar pomeni na Koroškem toliko, kakor aktivni član generalnega štaba slovenske liberalne stranke. Če bi zdaj mi upili: Nemčur je eden prvih članov koroškega liberalnega cirilmetodarstva!, ali bi nam bilo s tem veliko pomagano? Ali ni boljše namesto na frazo nasloniti narodno delo na razboritost? In razborita pamet pravi, da od liberalne strani pametno prililiti si štajercijanske elemente in da je za nas nevarno. Ta zavest bo rodila delo, fraza pa bi nas samo omamila, da ne bi čutili, kdaj nam tat v hlev udere.

Liberalni listi so povdarjali, da sem s svojim člankom lastne somišljenike desavouiral, češ, priznal sem, da izvršujejo koroški liberalci velenarodno delo, ko nekako ponarodujejo štajercijance, dočim drugače liberalcem očitamo vedno nenarodnost in izdajstvo. Dalje da sem naglašal, kako se bo nemškutarstvo prililito narodnemu jedru, to je liberalcem. To je zavijanje, in sicer brez miselnosti, ker ne more liberalcem prav nič koristiti. Iz mojih izvajanj stalo samo to, da se mora od naše strani odločno in intenzivno delati v započetni smeri, to je: da se duhovi na Koroškem popolnoma ločijo! Na Koroškem se ne gre več samo za narodnost, ampak za to, kako se bo kulturno razvijal dalje slovenski živelj, kojega narodni obstoj je za vsakega pametnega človeka, če ne spada med kričanje in lamentiranje po poklicu, v bistvu zagotovljen, naj se narodna meja tudi še bolj na jug pomakne. Zato zasluži štajercijanstvo veliko pozornost, ne samo v izključno narodnem oziru. Ni zasluga liberalne stranke, če se bo štajercijanstvo asimiliralo slovenskemu ljudskemu jedru, marveč tok časa, splošne razmere, nadaljni razvoj cele države, vplivi, ki si jih nobena stranka ne more lastiti sama za se, ti ravnaajo bistveno ta proces, koroški liberalci imajo le to zaslugo, da so to spoznali, da ta razvoj zato pospešujejo, in da ga napeljujejo v svojo smer. Zato

PODLISTEK.

Nevesta gorskega duha.

(Švedski epizoda H I na Nybl n.)

Konec.

Oblečena je bila v dolgo haljo, ki se je vlekla za njo; na težkem, žametastem plašču, ki ji je vise preko ramen, so se bliskali in svetili dragi kamni, kakor rosa v mesečini.

Po vratu in hrbtu so ji padali in se valovili dolgi lasje in na glavi je imela kronico, ki se je lesketala kakor da je iz samih zvezd.

Postala je in se ozrla, pri tem pa tako globoko vzdihnila, da te je zabolelo.

„Zdaj gre!“ je zašepetala Jerica.

Ležali so nepremično. Psu, ki so ga imeli seboj, so začela vstajati ušesa. Vstal je in šel prikazni par korakov nasproti, potem se je pa hitro obrnil, stisnil rep med noge in se zaril dekletom v krilo.

Počasi, kakor bi nosila težko breme, se je bližala čudna postava. Zdaj je stala tik ob ognju.

Naenkrat se je sklonila in se dotaknila z belo roko koščeka kruha, ki je ležal v travi.

„Smem-li . . . smem vzeti?“

Njen glas je bil proseč in slaboten, kakor da je izstradan.

Nihče ni mogel spregovoriti besedice. Strah jih je davil za grlo.

„Ah, ali ne smem vzeti?“ je poprašala še enkrat. S svojimi črnimi, žalostnimi očmi je tako proseče pogledala po mladih ljudeh ob ognju, da se jim je zarezalo v dušo.

Nilče se je ojunail in je prikimal. Kar strah je bilo gledati, kako poželjivo je pobrala kruh in ga povžila kakor izstradan pes.

Potem je stegnila roko in vzela več.

To pot ji je Nilče šam pomolil kos kruha in čutil z grozo, kako mu je koščena, ledena, mala roka iztrgala kruh.

„Oh, mene zebe!“ je tarnala in drgnila roko ob žametasti plašč.

„Ali se smem pri ognju pogreti? Samo prostorček mi dajte!“

Pokleknila je ob grmadi in iztegnila roke nad pojemajočo žrjavico.

Vsi fantje in dekleta so se odmaknili.

„Umiram od mraza!“ je dejala tožeče in se tresla po vsem telesu. „Tako mraz je notri v gori, nihče ne ve, kako je mraz. Nikdar ni grižljaja kruha, nikdar ognja, da bi se pogrela. Sam led in kamen in kamen in led.“

Ves čas je držala roke nad dogorelim ognjem in tako obupano gledala okrog sebe, da je Jerica menila, še groznejše jo je pogledati, kot njeno mater, ko je umrla.

Nilče je pobral nekaj suhljadi poleg grmade in jo vrgel na žrjavico.

Tedaj je začela čudovita žena razpihivati žrjavico. Pihala je tako močno, da so ji izstopile oči iz glave.

„Preslabotna sem!“ je potožila, „vso moč mi je vzel, vso mojo lepo mladostno moč mi je vzel. Ne razpiham ognja.“

Tedaj se je usmili eden fantov. Pihal je na vso moč v žrjavico, da se je obilnil plamen.

Zdaj so še le videli, kako lepa je, ali je vsaj nekdanj morala biti. Velike oči so se svetile v bledem obrazu, prijazne ustnice z gubicami v kotih so se nasmejale in kazale bele zobe.

„Kako vam je dobro!“ je rekla z ubitim glasom. „Jed in gorkota!“ in zopet je vzdihnila, kakor bi se hotela njena duša ločiti od telesa.

Vsedla se je kolikor mogoče blizu ognja in iztegnila bele prste, z velikimi dijamanti v prstanih, nad plamenom.

Potem je pa gledala počasi enega za drugim, kakor bi si prizadevala jih zopet spoznati, toda njen obraz je ginil vedno bolj.

„Ne“, je dejala žalostno in zmigala z glavo, „ne poznam vas, vsi ste mi tuji — vsi!“

Toda potem je obvisel njen pogled na Jerici in je dolgo počival na nji.

„Kako ti je ime?“ je vprašala, „tebe sem najbrž že videla, toda to je bilo davno, davno!“

„Jerica mi je ime“, je odgovorila Jerica in se nekoliko primaknila. Začela je premagovati svoj strah, uboga žena se ji je tako smilila.

„Jerica?“ je ponovila tujka in potegnila z roko preko čela. „Ni bila Jerica, ki sem jo poznala. Ne, ne, Jerica je bila druga.“ Pogledala je deklico ostro.

„Moja mati je bila mala Tinka, tako so jo ljudje imenovali. Morda si to poznala?“ je dejala nato Jerica.

„Mala Tinka?“ je ponovila tujka. „Ta je bila tvoja mati? Saj je vendar še tako mlada, komaj dvajset let.“

„Saj je že davno umrla“, je dejala Jerica prav žalostno.

„Oh, mala Tinka, mala Tinka pa umrla?“ je vprašala tujka in se opotekla. „Vedno je bila z menoj tako dobra, dajala mi je jesti in me zmiraj tako prijazno pozdravila, kadar sva se srečali; in na svoji svatbi me je poljubila. Ali me hočeš ti tudi poljubiti?“ je vprašala tujka hipoma in pogledala Jerico.

Jerica se je zgrozila in bi bila najraje zbežala. Poljubiti njo, ki jo je ugrabil gorski duh! Kdo bi si pač upal?

Ko je pa videla obupane oči, ki so jo proseče gledale, se ji je srce začelo tajati v prsih.

„Naj bo v božjem imenu!“ je dejala sama pri sebi in poljubila neznanko.

Ko so pa Jeričine roke oklenile ženin vrat, ji je padla krona z glave naravnost v ogenj, kjer se je šumeč raztopila.

mora naše prizadevanje na Koroškem meriti na to, da prisilimo vsakega, da svojo barvo pokaže in da ne vlečemo za seboj elementov, ki se nas drže pa le vsled nekega še vedno ponekod negovanega slogaštva. „Pojdi, kamor te srce vleče!“, tako je treba takim ljudem reči. In teh je jako veliko. So mnogi učitelji, župani, občinski tajniki, trgovci, gostilničarji, ki se še vedno nekoliko drže duhovščine, ko pa se bo liberalizem utrnil, nam bodo obrnili hrbet. Štajerčijanci zraven, pa imamo liberalizem, da si lepšega in bolj tipičnega ne moremo želeli. Čemu zato tarnati o podrti slogi, o izdajalstvu in podobnih rečeh, ko nič ne pomaga in je naravnemu razvoju docela nasprotno? Odkriti liberalci, prikriti liberalci in štajerčijanci — vkup! Mi pa sami s svojim ljudstvom, s kmetom, s tistim revežem in „zarobljenecem“, kakor ga imenujejo složno naši nasprotniki, naj bero „Štajerca“ ali „Korošca“ . . .

Se nekaj, kar se zdi bolj osebnega značaja, pa ni. Ko je „Mir“ moj članek ponatisnil, je pripomnil, da mora pisec jako dobro poznati koroške razmere. Ker na Koroškem ne bivam, ampak sem ondi vsega skupaj bil samo štirikrat, vsakokrat po en dan, le enkrat dva, bi bilo sklepati, da moram biti jako bistroviden. Tako zelo pa se nočem pohvaliti, ker je ta stvar veliko bolj enostavna. Štirikrat sem bil skupaj s koroškim ljudstvom, pa sem vsakokrat spoznal, da so vsa tista modrovanja o njegovi neznajčnosti, nesolidnosti, moralni manjvrednosti in nezanesljivosti, kakor jih velikokrat slišiš pri različnih omizjih, hudo pretirana. Zlasti od Pliberka doli do štajrske meje se slovenski koroški kmet od kranjskega komaj za spoznanje razločuje. Je globoko religiozen, pravno soliden in vzlic svoji konservativnosti za vsako dobro misel dovzeten. Koroška mati in žena je to, kar je povsodi po Slovenskem s prav malimi izjemami: vzorjena. Slovenska koroška mladina je zdrava, zmogljiva, velikega napredka kljub pomanjkanju sol in demoralizatoričnemu vplivu nemškega freisina. V toliko poznam Koroško, kar pa še več vem, to so mi — Korošci sami povedali. Povedali, kako so veseli novega gibanja na krščansko-demokraciinem temelju in v soglasju s celim slovenskim ljudstvom, povedali, kako potrebujejo zlasti gospodarskega in kulturnega dela, in kako je zanje življenjske važnosti, da se to delo vrši neprestano, v nepretrgani zapovrstnosti in podrobno.

Morebiti pa mi urednik dovoli še eno opazko! „Narodni Dnevnik“ je imenoval članek o „Ločitvi“ pošten in pravicoluben, kakor da bi bilo to nekaj jako redkega. Dokler bo nasprotno časopisje tako mislilo, bodo naše javne razmere vedno trpele na inferiornosti časopisja, in ne bomo se Slovenci izlepa iznebili očitka, da je naša politična publicistika na precej nizkem nivoju. Čemu to? Laž ima tudi v politiki kratke noge in s poštenostjo se tudi na tem polju najdelj pride. Slovenci odločnost in jasnost nasproti nasprotniku kaj radi zamenjujemo s tisto nestrpnostjo, ki ji je za namen vsako sredstvo dobro. Za naše katoliško časopisje in sploh za vso našo organizacijo

V tem trenutku je planilo dekle na noge in vskliknilo:

„Solnce, ah, pogledite solnce!“

Prvi dolgi žarki kresnega solnca so se raztegnilili po obzorju in takoj nato je vzšlo solnce v vsi svoji krasoti.

„Kresno solnce!“ so vskliknili vsi iz enega grla.

Toda tujka je zakričala kakor v smrtni sili: „Ubije me! Ubije me, če ne pridem nazaj pred solnim vzhodom!“ in potem se je zgrudila kakor mrtva.

Vsi, fantje in dekleta, so se spustili v beg, ker so verjeli, da gorski duh lahko pride vsak trenutek po svojo nevesto.

Še-le pozno po dnevi se je upalo nekaj najpogumnejših fantov zopet na goro in so si ogledali mesto, kjer so bili kurili kres.

Pri izogljeneh vejah je nekaj ležalo. Ali je ovca, ki se je stisnila na kup?

Ne, bila je žena, ki je tam ležala in spala.

Karina je bila. Imela je kratko, razcapano krilo, in bila je bosa; na ramo so ji padali bujni, s sivimi nitmi prepreženi lasje.

Ko je zaslišala v bližini govorico, je odprla oči in pogledala fante, kot imajo navado gledati gluho-nemi. Na vsa njihova vprašanja ni odgovorila besedice, a dvignila se je poslušno in je šla z njimi v dolino.

Karina je dobila službo pri kmetu in je pasla ovce. Ovce so se pasle gori na gori, a Karina je hodila gor in nazaj vedno po krajši poti, samo da je prej prišla do človeškega domovanja.

Redkokedaj je izpregovorila besedico, toda pozdravila je vsakega prijazno, ki ga je srečala.

Skoro cel dan je preležala pri ovcah v travi, kjer je duhtela divja materna dušica, in je gledala v jasno poletno nebo.

Sama sebi se je zdela tako srečna, kakor nihče drugi, ki je imel v dolini hišo in domovanje. In kadar je videla dim, ki se je kadil iz mnogih dimnikov, je mislila:

„Tem vsem se dobro godi! Imajo hišo in dom, moža in otroke in vse, kar jim srce poželi. Toda nihče izmed njih ne ve, kaj se pravi, biti ugrabljena od gorskega duha in rešena od kresnega solnca!“

In potem je vzela iz torbe svoj črni kruh in ga je poljubila. — — —

pa velja, da se enako z enakim ne sme vračati, in da sta resničnost nasproti sebi, pa pravicoljubnost nasproti drugim naše prvo vodilo: „Je tako moremo z nasprotnikom odkrito in z vsemi močmi pa z vspehom križati meče. Ne: Fortiter in re, mariter in modo!, jaz mislim: Fortiter in re, fortiter in modo, pa vedno resnično in pošteno.“

F. T.

Kako liberalci lažejo.

Dr. Kukovec je občutil potrebo, da bi svet zopet o njem govoril, zato je šel v nedeljo dne 17. t. m. v Gornjigrad in je tam samozvestno kakor general liberalne stranke spustil v svet govoranco polno ovinkarije in neresnic. Postavil se je v pozo vodilnega politika s preroškim duhom in je pričel: „Govorim o nekdanji ali bivši slovenski obstrukciji v Gradeu. Da, da, spoštovani Gornjegraščani, slovenske obstrukcije ni več.“ Tako drzno politično neresnico si upa izustiti general liberalne stranke. Kaka je potem morala in kaka grozna propalost grasira v tej stranki, si lahko vsak sam misli.

Mi smo že v predzadnji številki jasno povedali, da Slovenskemu klubu ni staval š nihče nobenih konkretnih predlogov in da se sploh niso pričela še nobena pogajanja. Veleposestvo se je izjavilo, da hoče zaprijeti posredovalno akcijo, to je bilo vse. Kar smo takrat pisali, to lahko tudi danes z vso odločnostjo potrjujemo. Vršila se niso še nobena pogajanja, in zato logično tudi ni prišlo še do nobenega sporazuma, ter se še ne more govoriti o koncu obstrukcije.

Ako revni Kukovec, opiraje se na peščico liberalne decimirane garde, govori: Jaz z mirno vestjo in s popolno gotovostjo trdim, da so pogajanja vlade s strankami deželnega zbora štajerskega danes tako daleč napredovala, da najboljši podučeni krogi izjavljajo, da bode meseca junija deželni zbor „mirno“ in „povoljno“ deloval in da bodo Slovenci zopet zavzemali „zmerno“ opozicijo — je to prazno in neresnično besedičenje. Liberalni voditelji bi v svoji boleštni megalomaniji radi natvezili svetu, kako so vplivni in dobro informirani. Nam se pa vsiljuje znana basen o žabi in volu, ali pa se nam zdi, kakor da psiček oblaja solnce.

A Kukovčevo početje ima tudi svojo pogubonosno in v narodnem oziru škodljivo stran. S tem, da Kukovec trdi okrog po svetu, da so se naši poslanci brezpogojno vdali nemškemu terorju, dela le uslugo Nemcem in vladi. Na eni strani izpodkopuje solidarnost vsega slovenskega spodnještajerskega ljudstva in slabi kolikor toliko pozicijo poslancev, ker se trudi zbrati okrog sebe nekaj nezavednih izdajalcev, ki bi naj zahrbtno napadli naše poslance.

Na drugi strani pa manjša s tem, da slika naše poslance kot nemožate in slabotne podrepnike Nemcev, njihov vpliv in njihovo odporno silo, in lajša nevzdržno stališče nemško-nacionalne večine. V tem oziru se iz postopanja generala Kukovca jasno zrcali njegova zveza s štajerčijanci, katerim na ljubo mora krepiti štajerčijancem tako ljubo nasilno nemško nadvlado.

Še neki moment moramo povzeti iz Kukovčevega govora. Kukovec napoveduje konec obstrukcije. Ker je ta trditev iz trte izvita in neresnična, zato jo lansira v svet gotovo samo radi tega, da pripravlja pot izdajalskim liberalnim nakanam. Egoističnim zavznikom nemškutarskih štajerčijancev je pač obstrukcija že zelo neljuba, zato hočejo s slepljenjem javnosti pritiskati na naše poslance, da bi vstregli srčni liberalni želji in napravili konec obstrukciji. Z neresnično napovedjo konca obstrukcije hoče Kukovec obstrukcijo zamoriti in zatreti.

Končamo.

Dr. Kukovec je s svojim govorom napravil sebi in liberalni stranki jako slabo uslugo. S svojo samozvestno trditvijo o končani obstrukciji, ki jo je razobnal po vsem svetu, se je nesmrtno blamiral. Še graška „Tagespost“ od 19. t. m. je, (akoravno nerada, prisiljena konstatirati, da je Kukovčeva trditev mnogo prezgodnja, ker bosta grof Attems in baron Kellersperg v imenu veleposestva v doglednem času še-le stopila v stik s strankami, v prvi vrsti pa z nemškimi nacionalci.

Po drugi strani je pa Kukovec še jasneje razkril vse nečedne liberalne zveze in namene, ki jasno govore, da je narodni moment in sprememba sedanjega nasilnega nemškega sistema v deželi, liberalcem deveta briga.

V pokrepitev našega članka priobčujemo oficijelno izjavo, ki nam je ravnokar brzojavnim putem došla: Kar je dr. Kukovec v Gornjem gradu trdil o pogajanjih in opustitvi obstrukcije je od konca do kraja brezstidna laž.

Predsedstvo Slov. kluba.

Železnica Rogatec-Brežice-Rudolfovo.

Državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič nam je poslal z ozirom na stanje omenjenega železniškega vprašanja sledeča pojasnila, ki jih radevolje priobčujemo, ker bi bilo vsako nesporazumljenje le v kvar velevažni zadevi:

Na manifestačnem železniškem shodu v Kostanjevici dne 10. t. m. se mi je od nekega govornika očitalo, da sem brez posvetovanja s poklicanimi za-

stopniki pri železniškem ministrstvu zaprosil in dosegel koncesijo za pripravljajna dela železnice, ki naj bi šla iz breškega kolodvora južne železnice čez Mrtnice, Sv. Jakob, Stranje, Belocerkev in Bučno vas v Novomesto; toda ta trditev ne odgovarja povsem resnici. V prošnji, katero sem vložil na ministrstvo v sporazumu z gg. dr. Hočevarjem, dr. Bartetom in županom Ogorevcem, sploh nisem imenoval gori navedenih, meni večinoma neznanih krajev St. Jakob, Stranje, Belocerkev in Bučna vas; pač pa sem povdarjal, da se od nas nameravana trasa v nekaterih točkah razlikuje od trase starega železniškega odbora, zlasti v kozjanskem okraju in pri Brežicah; glede proge Kostanjevica (to sem v prošnji izrecno imenoval) Novomesto sem splošno omenil, da sem glede trase drugega mnenja, nego je obstoječi odbor (mislil sem zlasti na tehniške težkoče pri Rudolfovem), ter sem v priloženi zemljevid zarisal precej ravno črto od Kostanjevice proti Rudolfovemu, ki gre deloma tudi na desnem (južnem) bregu Krke, rekoč, da je to približno naša trasa. Na ta del proge nisem polagal posebno važnosti, ker sem bil prepričan, da sta glede tega dela trase obadva odbora v bistvu ene misli; vrh tega pa od mene začrtana trasa ne more biti obvezna za poznejše trasiranje, ker koncesionar ima po zakonu le v splošnih obrisih označiti smer trase.

Tudi potem, ko je ministrstvo proti našemu namenu v smer trase vzelo gori navedene kraje, nisem imel pomislekov, ker je med tem časom stari odbor že začel trasirati v smeri, katero smo tudi mi v mislih imeli, in ker moremo tudi mi kljub besedilu predkoncesije trasirati v isti smeri.

Še-le vsled pomislekov, izraženih na shodu v Kostanjevici, sem v pomirjenje interesentov pri železniškem ministrstvu potrebno vkrenil, da se odlok o podelitvi predkoncesije popravi v gori navedenem smislu. Toliko k prvem delu kostanjeviške resolucije!

Glede drugega dela resolucije sem istotako mnenja, katero sem že svoječasno ob pritrdjevanju članov starega odbora izjavil na zborovanju na Krškem, da treba delovanje kranjskega deželnega železniškega odbora v soglasje spraviti z delovanjem obeh štajerskih železniških odborov; seveda mora vsakemu železniškemu odboru prosto biti, da trasira variante, ki se bistveno razlikujejo od drugih tras.

Politični pregled.

Državni zbor.

Seja 19. aprila.

Službena pragmatika.

V današnji seji se najprvo nadaljuje debata o službeni pragmatiki. Debate se vdeležujejo poslanci skoro vseh strank, ki izražajo svoje želje in pomisleke. Lov na volice se jasno kaže. Eden govornik prekaša v svojih zahtevah drugega — to se posebno opaža pri Nemcih — ker si hoče s tem pridobiti simpatije uradništva.

Dalmatinske železnice.

H koncu seje je prišel zopet Vukovičev predlog v razpravo. Najprvo govori železniški minister Wrba. Pripozna potrebo dalmatinskih železnic, v prvi vrsti belokranjske železnice. Zagotavlja, da bo z vso odločnostjo deloval, da se ta železniški projekt izvrši. Uporabil bo ves svoj vpliv pri ogrski vladi, da bo ta izgotovila oni del, ki reže Hrvaško, in pričakuje pomoč v tem oziru od vojaške uprave.

Med drugimi govorniki k tej točki omenjamo poslanca Sylvestra, ki je izjavil v imenu nemško-nacionalnega kluba, da bodo glasovali za nujnost tega predloga.

Ko je bilo prečitanih še nekaj interpelacij, je bila seja zaključena.

Prihodnja seja danes dne 20. t. m.

Iz proračunskega odseka.

Afront Poljskega kola proti Bilinskemu rodi svoje posledice. Bilinski je na begu in se je popolnoma udal. Vse svoje načrte je prevrnil in bo po zahtevi Poljakov opustil vsako črtanje v proračunu.

To dejstvo ni brez pomena za slovansko opozicijo. Najnavadnejše, a tudi najobčutnejše sredstvo vlade, ki hoče zlomiti kako opozicijo, je, da zažuga s črtanjem takih postavk v proračunu, s katerimi so v prvi vrsti prizadeji volilec opozicijskih poslancev, v sedanjem slučaju mi Slovenci in Čehi. To kruto in nasilno orožje je Poljski klub s svojim nastopom izvil vladi.

V pondeljkovi seji dne 18. t. m. je predlagal poslanec dr. Steinwender, naj se zviša nameravano posojilo od 182 milijonov na 220 milijonov. S tem pa mora finančni minister pokriti vse izdatke posebno glede izvanrednih vojaških potrebščin in ne sme črtati nobenih proračunskih postavk. Ta predlog je bil sprejet s 25 proti 21 glasovom.

Vsi govorniki so opozarjali za trisine finančne razmere v državi, ki se morajo v kratkem urediti. Kako se bo pa to napravilo brez Slovanske Unije, je vprašanje, na katerega ne ve odgovora ne vlada in ne vladne stranke.

Za referenta za posojilno predlogo v zbornici je bil izvoljen dr. Steinwender.

Izprememba v generalnem inšpektoratu čet.

Generalni inšpektor čet baron Evgen Albori je na lastno prošnjo odstavljen od tega mesta. Za armadna inšpektorja sta imenovana fem. Oskar Potiorek in generalni major vitez Frank.

Položaj.

Ker je radi zahteve Poljskega kola, da se morajo do konca leta sanirati deželne finance, prišel hipoma zopet finančni načrt v ospredje, se širijo vesti, po katerih hoče pritegniti Biernth opozicijo k vladni večini, ker drugače so finančni načrti neizvedljivi.

Glede jugoslovanske delegacije prinaša graški „Volksblatt“ komunike o seji Zveze južnih Slovanov, v kateri so izvolili pododsek, obstoječ iz petih članov, ki naj v sporazumu s Slovenskim klubom izdela program za ožjo zvezo obeh klubov.

Velik boj v nemški gradbeni stroki.

V celi Nemčiji je izbruhnil velik boj med gradbeno delodajalsko zvezo in delavsko organizacijo. Šlo se je za tarifno delavsko pogodbo, glede katere se delodajalca in delavska organizacija nista mogli sporazumeti. Socialni politiki stoje na strani delavstva, le to grajajo, da delavci niso hoteli sprejeti točke, da naj se tarifna pogodba sklene centralno.

Delodajalci so pa najbolj v tem pogrešili, da niso hoteli priznati kompetence delavske organizacije pri akordnem delu, ki naj ga sklene delavec z delodajalcem za svojo osebo. Delodajalci hočejo tudi, da se določi obligatorični minimalni delavni čas.

Delodajalci so dosedaj že 150.000 delavcev odpustili, sledilo bo še 150.000 odpuščanj. Vsa gradbena stroka vsled tega počiva in javni interesi seveda tudi trpe. Upati je, da posežejo vmes javni faktorji.

Definitivna reforma pravilnika.

Revizija pravilnika — tako poročajo — se bo dotikala sledečih točk:

1. Omejitev prvih branj. 2. Reforma interpelacij; interpelacije se bodo morale naznaniti in se bodo obravnavale koncem seje. 3. Omejitev dobe govorov. 4. Reforma odsekov. 5. Omejitev predmetov in obsežnosti interpelacij. 6. Določitev dni za seje in trajanje sej. 7. Pavšaliranje dijet. 8. Poostrenje disciplinarnih sredstev.

Samoobsebi se razume, da bo ta revizija pravilnika mogoča le v sporazumu z vsemi strankami.

Raznoterosti.

Iz politične službe. Dr. Peter vitez pl. Neugebauer, okrajni komisar v Ptuj, je prestavljen v Maribor kot vodja okrajnega glavarstva. Okrajni komisar in dosedanji vodja mariborskega okrajnega glavarstva dr. Eugen Netolička je prestavljen v Ptuj. Imenovana nastopita začetku maja svoji novi mesti.

Umrl je v Rimu general reda usmiljenih bratov P. Kasijan Gasser, rodóm Tirolec. 22 let je bil vrhovni voditelj reda usmiljenih bratov. V nedeljo dne 17. t. m. je po daljši bolezni v Gospodu zaspal. R. i. p.!

Iz vojaških krogov. Na mesto dosedanjega poveljnika 3. armadnega zbora, generala Potioreka, ki je imenovan za armadnega inšpektorja, pride dosedanji poveljnik 44. domobranske divizije v Inomostu, fml. Karl Schikofsky.

Svarilo. Neki agent iz Reicha ponuja razne fotografije izdelke tvrdke S. Lem iz Monakovega. — Nekdo, ki mu je šel na lim in naročil povečanje slike, je dobil (prepozno) uradno poročilo, da tvrdka S. Lem sploh ne eksistira. Torej pozor!

Na dr. Kukovec delujejo razglednice s sliko naših poslancev, kakor gotova barva na neko koristno domačo žival. Fascinujoči vpliv teh razglednic je tolik, da se jih je v svojem govoru v Gornjemgradu kar večkrat spomnil. Je pač verjetno. Naši poslanci so se v spomin na velevažne boje v štajerski deželni hiši, ko so se možato in odločno vprli nemškemu terorju in odšli kakor zmagovalci iz pozorišča, dali skupno slikati. Te slike bodo vedno v časten spomin našim poslancem in slovenskemu Štajerju. Nekoliko drugače bo pa s fotografijo, ki jo bodo v kratkem razstavili v „Štajerčevem“ uredništvu; predstavljala bo dr. Kukovec in Linhart v bratskem objemu. To je za Kukovec vendar nekoliko neprijetno, zato ga spomin na razglednice tako preganja. Die Geister, die ich rief, die werd' ich nun nicht los!

Špecialiteta dr. Kukovec. Vedno smo trdili, da dr. Kukovec ne spada in navaden krog smrtnikov. S svojim govorom v Gornjemgradu je to potrdil. Dr. Kukovec je med drugim rekel: „Jaz imam dobre oči. Jaz poznam srce in obisti dr. Korošca, Robiča in dr. Benkoviča morebiti bolje, nego oni sami.“ Dr. Kukovec žare iz njegovih „dalekovidnih“ oči gotovo röntgenovi žarki, ker premotriva lahko tudi obisti. Priporočamo liberalcem, naj to špecialiteto zastavijo, dobe gotovo toliko, da bodo lahko podprli nekatera bankrotna podjetja.

Zveza liberalcev s štajerčijanci. V istem času, ko je dr. Kukovec v Gornjemgradu priznal zvezo Narodne stranke s štajerčijanci, sta to točko programa Narodne stranke v Šikoljah praktično izvrševala — agitatorja Narodne stranke Štibler in Lesničar. Pod patronanco in predstvom župana Kušerja, kateri je predlanski oddal tri glase za Ornigove kandidate v veleposestvi v Ptuj, kateri je do sedaj pri vseli volitvah volil s ptujskimi nemškutarji, se je

vršil gospodarsko-političen shod, na katerem je v imenu liberalne Zadrúžne zveze v Celju govoril znani Miloš Štibler. Med drugimi duhovitostmi tega shoda je najboljša ta, da se je častitalo Šikoljanom k temu, da je Kušer zopet voljen in bo prihodnjič zopet lahko izdal ptujske Slovence. Gospod dr. Jurtela kot odbornik celjske Zadrúžne zveze pa to početje mirno gleda in dopusti, da od Zadrúžne zveze v Celju plačani ljudje delajo za okrepljenje naših narodnih nasprotnikov ter hvalijo in priporočajo znane štajerčijance. Daleč smo že prišli!

Naš članek „O važnosti občinskih volitev“, v katerem smo opozarjali na to, da bi naši somišljeniki se bolj resno povsod zanimali za občinske volitve, je vznemiril gospode pri „Marburger Zeitung“ in „Tagespost.“ „Marburger Zeit.“ ni po volji, da smo zaklicali: „Vun z nemčurji in liberalci iz naših občinskih zastopov!“ Ker se naši nasprotniki resno boje, da bi naši somišljeniki povsod dejanski izvajali navodila omenjenega članka in bi na ta način zleteli iz občinskih odborov ne samo štajerčijanci-nemčurji, ampak tudi njih zavezniki slovenski liberalci, še enkrat prav resno pozivamo naše pristaše, naj se povsod resno zanimajo za občinske volitve. Na delo!

Liberalna Zadrúžna zveza v Celju je začela v Prevaljih na Koroškem podpirati narodne nasprotnike, to delo nadaljuje sedaj na Štajerskem. Zastopnik Zadrúžne zveze v Celju Miloš Štibler je v nedeljo v Šikoljah govoril na shodu, kateremu je predsedoval župan Kušer, ki je pri volitvah v veleposestvo v Ptuj oddal 3 glase za Ornigove kandidate. Na tem shodu se je celo čestitalo Šikoljanom, da so zopet izvolili Ornigovega pristaša. Kaj porečejo k temu razni rodoljubi in poslanci, ki še vedno podpirajo celjsko Zadrúžno zvezo?

Predkoncesija za sotelsko-krško železnico. „N. D.“ piše, da je dr. Benkovič sam, ne da bi preje s kakim interesentom iz krške doline govoril, vložil prošnjo za predkoncesijo, da je iz trase izpusil najbolj obljudene kraje, pač pa prosil za dovoljenje trasiranja skozi neznatne vasice, in da je dr. Hočevarja samolastno sam podpisal na prošnjo; baje je dr. Hočevar tako govoril na shodu v Kostanjevici. Ni treba posebej povdarjati, da je vse od konca pa do kraja izmišljeno, kajti dr. Hočevar nikdar ni kaj takega govoril in on je svojeručno podpisal prošnjo; v prošnji za predkoncesijo se sploh niso imenovali kakri kraji v krški dolini, ampak je železniško ministrstvo neke vasice svojevoljno v odloku naredlo kot v smeri bodoče trase ležeče! Seveda so koncesionarji zahtevali, da ima ministrstvo oni del odloka tako popraviti, da se dovoli trasiranje po krški dolini od Kostanjevice proti Rudolfovem sploh, ne da bi se koncesionarjem vezale roke. Razume se, da ima konzorcij v mislih traso skozi najobljudenejše kraje ob Krki. — Lažnjivost liberalnih listov je zopet razkrinkana. Seveda bo „Narodni Dnevnik“ moral popraviti svoje izmišljotine. Naši liberalni časniki so pač nepoboljšljivi; poznajo le obrekovanje in blatenje nasprotnikov, za resno delo pa niso imeli in še nimajo smisla. Pa se še vedno dobijo ljudje, ki „N. D.“ verujejo kot na evangelij!

Argumentiranje generala dr. Kukovec se popolnoma nič ne loči od argumentiranja raznih kričavih liberalnih frajtarjev in korporalov. Svojo trditve, „da je nam narodni boj samo burka“, korajžno vtemeljuje z znano neresnico, da nam je narodništvo malikovanje. Nočemo zavračati te zastarele neumnosti, konstatirati hočemo samo, da je za propalost liberalne stranke silno značilno, da se njen general, ki ve, da bi bilo slovenstvo na Spodnjem Štajerju brez katoliške vere in duhovščine, že zdavnaj zamrlo, poslužuje takih zavrtih neresnic.

Edino pravo narodništvo je seveda doma samo pri naših liberalcih, je zatrjeval dr. Kukovec liberalnim ovčicam v Gornjemgradu. Dokazal razboriti doktor tega seveda ni. An kako lepo bi se dalo vendar dokazati: Zveza s štajerčijanci, katere dr. Kukovec ni zanikal in jo je skušal le obiti z ne ravno duhovito prispodobno, je vendar očarjujoč odsev liberalnega narodništva. Le nekoliko manj krepak argument je pisanje liberalnih listov, ki po eni strani na vse kriplje hočejo neslog v jugoslovanski delegaciji, na drugi strani se pa pri vsem svojem čistokrvnem narodnem radikalizmu ne ženirajo pisati o znanem štajerčijancu Kušerju v Šikoljah, ki je pri volitvi v ptujski okrajni zastop oddal za nemško-nacionalnega Orniga kar 3 glasove, kot „splošno priljubljenem in spoštovanem“ bivšem županu Kušerju.

Štajersko.

Celje. Dobili smo novega slovenskega obrtnika. V Novi ulici 11 je otvoril gospod J. Strelec svojo sedlarsko in tapetarsko obrt.

St. Nj v Slov. gor. V noči od nedelje na ponedeljek dne 18. aprila je pogorel velik del Wirtove papirnice v Ciršaku ob Muri. Tudi pred petimi leti je tovarna skoraj docela pogorela.

St. Nj v Slov. gor. Umrla je v nedeljo dne 17. aprila po zelo dolgi, mučni bolezni Frančiška Hauptman, posestnica v Dobrenju. N. v m. p.!

Sv. Bolfenk pri Središču. Vnedeljo dne 24. t. m., bo pri nas mladinsko zborovanje, h kateremu se uljudno vabijo mladeniči in dekleta in prijatelji naše krščanske mladine. Na shodu bodeča govorila dr. Hohnjec in Fr. Žebot.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 17. aprila se je vršila tukaj neka poroka. Gostje so se domu v Bolehnečice peljali na voze. Prvemu vozniku so se splasili konji. Voz se je s konji in ljudmi vred prekopicnil v globok jarek ob cesti. Ravnotako se je zgodilo še drugim peterim vozom. Večina gostov je zadobila težke poškodbe. Franc Horvat iz Bolehnečice si je pri nesreči strl levo nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico. To je bilo že lepo veselje na gostiji!

Cirkovce. Novo „farško“ trojico smo dobili za Kmečko zvezo. Pred volitvami so trije možakarji modrovali: „Tebe nočemo imeti v odboru, ker si preveč farški; veš, vsi farški bodo ostali zunaj odbora.“ In glej ga spaka, kaj se je zgodilo! Oni trije modri, ki pa niso sveti trije kralji, so sedaj po volitvah vsi farški postali. Kako to? Vsi so namreč ostali proti svoji volji — zunaj odbora! O saperlot . . .

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 24. t. m. v gostilni gosp. Seršena zabaven večer s sledečim vsporedom: 1. F. Vilhar: „Izpod Triglava“, mešani zbor. 2. Dr. B. Ipavec: „Mi vstajamo“, moški zbor. 3. Bajuk: „Travniki so že zeleni“, ženski zbor. 4. Ferjančič: „Tone solnce, tone“, mešani zbor. 5. Dr. Schwab: „Slanica“, moški zbor. 6. Foerster: „Ljubica“, meš. zbor. 7. Gerbič: „Spomladni klic“, ženski dvospev s klavirjem. 8. Foerster: „Ave Marija“, mešani zbor s klavirjem iz opere „Gorenjski slavček.“ 9. Parma: „Ne vdajmo se“, klavir. 10. Vodopivec: „Kovačev študent“, spevoigra v 3 dejanjih, s spremljevanjem klavirja. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 50 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gornjigrad. Nabor liberalne mladine je bil tako klavren, kakor je ves gornjegrajski liberalizem klavren. Naši gornjegrajski liberalci, neizogibne liberalne dame s svojim firbecem, amerikanski mladeniči, novošifitski naprednjak, seveda vsi učitelji in pa general te suhe armade Kukovec, to je bila svota liberalno-napredno-mladinskega shoda. Samo če vam povem, da je govoril novošifitski Černevesek, ki tako govori, da ga more le silno napredni liberalci še poslušati, potem pa veste, kak je bil ta shod. Kukovec je ubijal naše deželnozborske poslance in tudi bridko tožil, da nočejo nikdar prej njega za dovoljenje vprašati, preden kaj začnejo. Notar Drukar mu je pridno sekundiral, tisti Drukar, ki prosjači pri dr. Benkoviču za železnico.

Gornjigrad. Vabilo na veselico krščansko-socialnega izobraževalnega in bralnega društva v Gornjemgradu na Jurjevo dne 24. aprila v župnijskih prostorih. Začetek ob 3. uri popoldne. [Spored: 1. „Zaostali ptič“, poje mešani zbor; Aljaž. 2. „Tri sestere“, igra v treh dejanjih; spisal dr. Krek. 3. „Nagelj vene deklici“, poje mešani zbor; harm. Iv. Oc-virk. 4. „Ne vdajmo se!“ Kratkočasnica v enem dejanju; spisal dr. J. Vošnjak. 5. „Venec narodnih pesmi“, mešan zbor; harm. Al. Mihelčič. — Vstopnina: sedeži 80 vin., stojišča 40 vin., otroci 20 vin.

Primorsko.

Gorica. Nadomestne deželnozborske volitve. — Pri nadomestnih volitvah, ki so se vršile v nedeljo dne 17. t. m. iz skupine trgov in mest, je zmagal liberalni general A. Gabršček. Tudi pred odpovedjo je bil Gabršček zastopnik te skupine.

Književnost in umetnost.

„Martin Krpan“ v Mariboru. V nedeljo dne 17. t. m. je priredilo Dramatično društvo na odru Nar. doma Govekarjevega Martina Krpana. Snov je povzeta iz znane Levstikove pripovedke. Dodal je sicer Govekar nekaj novih motivov, ter hotel napraviti igro nekam aktualno, a je čutili, da je vse preveč prisiljeno. To pa toliko bolj, ker je igra pisana za Verovška, ki je tudi v Mariboru igral glavno ulogo Martina Krpana. Ni nam treba povdarjati Verovškovih vrlin, saj je splošno priznано on eden najboljših naših slovenskih umetnikov-igralcev. Omenimo le: Tudi na mariborskem odru je briliral. Glede drugih igralcev se moramo splošno pohvalno izraziti. Vloge so bile srečno razdeljene in igralcem, kakor tudi igralkam se je videlo, da so se potrudili. Tudi kostumi in scenerija so bili primerni in je napravila zunanja oprema v celoti harmoničen vtis. Grajati pa moramo, da so ministri svoje uloge, pri katerih je že pisatelj sam dostavil več kot preveč groteskih potez, karikirali do nenaravnosti. Osobito moramo to reči o nervozno-hrabrem in z rdečim nosom kot najizrazitejšim orožjem opremljenem vojnem ministru in o ministru za uk in bogočastje. Poslednji si je svojo ulogo popolnoma priokrožil po vzorcu kakega starega licemerskega in vrtorepega cerkovnika iz že docela preteklega dobe, ter se je v tej ulogi vidno čutil prav domačega.

Meško prestavljen v švedščino. Poroča se nam, da pripravlja švedski publicist Yvar Pettersson za tisk prevode sledečih Meškovih del: „Mir božji“, „Slike in povesti“ ter „Ob tihih večerih.“ Pettersson je znan švedski publicist, ki ima dobre zveze z raznimi literarnimi družbami. Kakor zabruje, hoče preskrbeti, da bodo Meškova dela, ki mu zelo ugajajo, prevedena tudi na danski in holandski jezik. Vspehi, ki jih žanje naš umetnik v tujini, so največje priznanje za njega samega, a veseliti morajo tudi nas, ker širijo slavo slovenskega imena.

Mlinarji pozor!

Prodajam za nizko ceno, zaradi opustitve obrti francoske mlinške kamne, (Französische Mühlesteine) še novi, malo rabljeni. Alojz Kupec, pošta Sv. Pavel pri Preboldu. Štajersko. 58

Hlapec, priden in zanesljiv se sprejme takoj pri nekem župnišču na Koroškem. Več pove uredništvo Straže.

XXXXXXXXXX

St. Ilj v Slov. goricah.

Krasno posestvo, ob železnici in državni cesti, ki meri okrog 20 oralov najlepše zemlje, z zidanimi poslopji se prodaja kakemu Slovincu. Naslov pove uredništvo Straže. 45

XXXXXXXXXX

Zaloga pohištva**Franc Pleteršek,**

Maribor, Koroška ul. 10

priporoča čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega pohištva, iz trdega in mehkega lesa. Oprave za kuhinje, jedilnice, spalnice. Divane, vložnike, n. a. trave, stole, ogledala. Železne postelje za otroke.

Vse po najnižjih cenah.
Domače delo.

NAŠIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznano najboljši pridatek za kavo „ZAGREBSKI pravi **FRANCK**“ s kavnim mlinčkom, kot izvrstni domači izdelek. 52

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilai kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vratvi zastoj in pošiljatelj z K 20 — franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15.50. Cajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8.—, fioi K 10.—, zelo fini K 12.—. 3

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

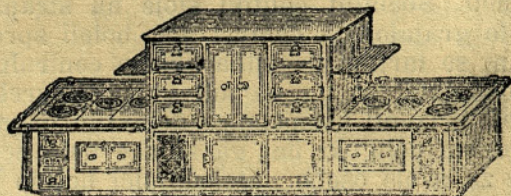
:: dela ::

53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

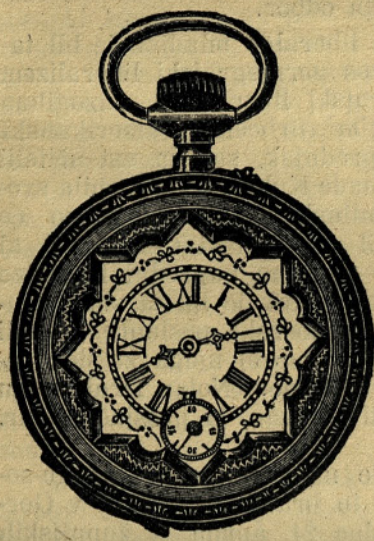
Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Ko'oloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Širite „Stražo“

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar**Franjo Bureš**

Maribor

Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur i. t. d. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn. 10

Priznana najboljša igla za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Umetni zavod za slikanje na steklo

Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št. 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

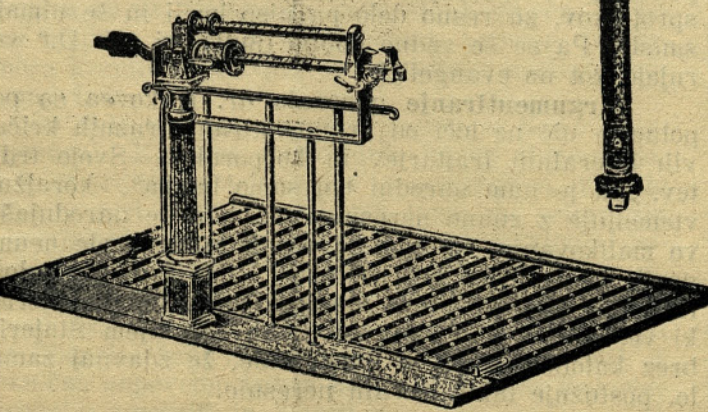
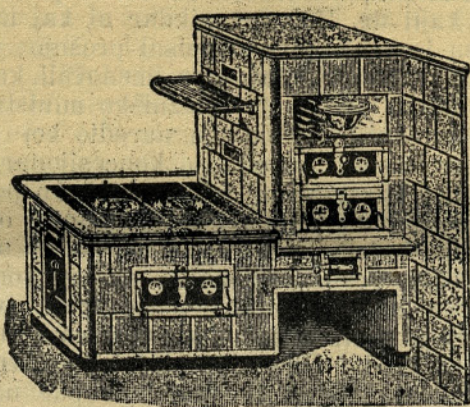
Načrte in proračune na razpolago.

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me odpadajoče provizije, za obmejne Slovence. ::

Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikasse 21.

Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najuglednejšimi pogoji. 42

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izde lujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-**seško podjetje v CELJU.**

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnimi obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnice, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
::: nih kamenov in cementa. :::

**Specialna delavnica in podo-
barski atelje za umetna cerkvena
dela kakor:** altarjev, obhajilnih
miz, prižnic, kropilnih in krstnih
::: kamnov itd. :::

**Brušenje, puliranje in struganje
kamena s stroji. :::**

**Mnogostevilna založba nagrobnih
spomenikov** iz različnih marmoraih
vrst granitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

**Naprava zidanih ali betuiranih
::: rodbinskih grobišč (rakev). :::**

Tlakovanje cerkva, dvoran in
hodnikov s samotnim ali cementnim
::: tlakom. :::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz
različnih najbolj idočih marmornih
::: vrst v vseh oblikah. :::
Popravljanje spomenikov, udela-
::: vanje napisov v iste :::